

HILDE CREVITS
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Vraag nr. 173
van 28 oktober 2010
van **SABINE POLEYN**

Werkgroep Fietsveiligheid - Beleidsaanbevelingen

Op vraag van heel wat groepen in de maatschappij, onder meer XIU-project van ouderraden op school, overweegt men op het federale niveau het verplicht maken van het dragen van fluorelecterend materiaal op de fiets. Het Vlaams beleid heeft telkens gesteld dat er een voldoende draagvlak gevonden moet worden. Het lijkt belangrijk wetenschappelijk te kunnen aantonen dat retroreflecterende materialen of kledij het aantal fietsongevallen significant doet dalen.

In december 2009 meldde de minister in antwoord op mijn schriftelijke vraag hierover (nr. 188) dat het Steunpunt Verkeersveiligheid verder onderzoek suggereert. Daarnaast kondigde de minister aan dat de werkgroep Fietsveiligheid van het Vlaams Forum Verkeersveiligheid (VfV) in het voorjaar van 2010 zou aangeven wat de prioritaire actiepunten zijn voor de veiligheid van het fietsverkeer en of er verder onderzoek noodzakelijk is. Op hun website lees ik dat de werkgroep al enkele grote hoofdlijnen gedetecteerd heeft. Een eerste grote lacune is het ontbreken van betrouwbaar en bruikbaar cijfermateriaal over fietsongevallen. Ook het al dan niet reglementair in twee richtingen gebruik maken van fietspaden lijkt aan de basis te liggen van heel wat onveilige verkeerssituaties met ernstige fietsongevallen als gevolg. Een andere belangrijke problemencluster is alles wat met zichtbaarheid te maken heeft.

Als men op straat en bij scholen aan de schoolpoort staat, stelt men snel vast dat de lagereschoolkinderen gemakkelijk een fluo-jasje dragen. De moeilijkste doelgroep zijn echter de jongeren. De jassen zijn vaak niet aantrekkelijk genoeg of te weinig gepersonaliseerd. Om hieraan tegemoet te komen, zien we vaak actie om tot meer creatief of origineel materiaal of kledij te komen. Jongeren “pimpen” ook vaak hun jasje. Moest er wat aantrekkelijk, creatief, origineel materiaal op de markt bestaan, dan zouden jongeren, maar ook volwassenen veel makkelijker warm gemaakt kunnen worden om zichtbaar te zijn in het verkeer. De Vlaamse overheid zou daar een rol in kunnen spelen door bijvoorbeeld creatieve creaties van bedrijven of particulieren te stimuleren door een fluosubsidie of prijs van de meest innovatieve kledij.

1. Wat zijn de beleidsaanbevelingen van de werkgroep “Fietsveiligheid”?
2. Welk plan van aanpak stelt de werkgroep “Fietsveiligheid” voor om de genoemde knelpunten (onderzoek, fietspaden in 2 richtingen, zichtbaarheid aan te pakken)? Met welke timing en methode?
3. Wordt hier specifiek nagedacht over de moeilijk te bereiken doelgroep fietsende jongeren?
4. Ziet de minister een rol weggelegd voor de overheid om meer aantrekkelijk en origineel retroreflecterend materiaal en kledij te stimuleren?

ANTWOORD op vraag nr. 173 van 28 oktober 2010
van **SABINE POLEYN**

1. De werkgroep Fietsveiligheid is een overlegorgaan waarbij deskundigen inzake fietsveiligheid knelpunten detecteren en beleidsadviezen formuleren. Deze werkgroep bestaat uit mensen uit de onderzoekswereld, belangenorganisaties, gemeenten en politiezones. Deze werkgroep maakt onderdeel uit van het Vlaams Forum Verkeersveiligheid en brengt er telkens verslag uit van haar werkzaamheden.

Het beleidsadvies met betrekking tot “fluorescerend materiaal voor fietsers” werd niet enkel besproken in de werkgroep, maar eveneens besproken en bevestigd in de plenaire vergadering van het Vlaams Forum Verkeersveiligheid.

Ik voeg het beleidsadvies “Zichtbaarheid stimuleren, niet verplichten” toe in bijlage.

Zoals u zal lezen, zijn de werkgroep Fietsveiligheid en het Vlaams Forum Verkeersveiligheid op dit moment geen voorstander van het algemeen of specifiek verplichten van fluo-hesjes voor fietsers. Zij staan wel positief ten aanzien van het promoten van zichtbare materialen voor fietsers. Zij wensen het dragen van fluo-hesjes te stimuleren en vinden daarom dat de Vlaamse overheid acties en campagnes rond zichtbaarheid voluit moet ondersteunen.

De werkgroep Fietsveiligheid en het Vlaams Forum Verkeersveiligheid zijn ervan overtuigd dat er, om de fietsveiligheid op onze wegen te verhogen, ook een aantal andere maatregelen moeten worden getroffen (niet exhaustief):

- het permanent aanleren en perfectioneren van de fietsvaardigheden, kennis van de verkeersreglementering en veilig fietsgedrag;
 - regelmatige controle van de fietsuitrusting o.a. verlichting en reflecterend materiaal;
 - respect voor en door alle weggebruikers;
 - meer aandacht voor fietsers en verkeersveiligheid in de rijopleiding;
 - het versnellen van de aanleg van veilige en goede fietspaden (betere en duidelijk herkenbare infrastructuur);
 - adequate controle en verhogen van de pakkans door meer gerichte controles op sociaal onaanvaardbaar verkeersgedrag van alle weggebruikers.
2. In uitvoering van het Verkeersveiligheidsplan Vlaanderen ondersteunt de Vlaamse overheid campagnes die beschermingsmiddelen voor jonge zwakke weggebruikers promoten. In dit verband verwijs ik naar de Zeppe en Ziki-campagne (Levenslijn), projecten van de Verenigingen voor Verkeersveiligheid (middenveld) en de samenwerking met de provincies (Steunpunten Fietsbeleid).

Aan de nood aan bijkomend onderzoek wordt invulling gegeven door twee studies (één lopende, één in aanbestedingsfase).

Het Steunpunt Mobiliteit en Openbare Werken, spoor Verkeersveiligheid, onderzoekt onder meer de impact van de infrastructuur op de verkeersveiligheid en toetst momenteel de richtlijnen en beslissingsbomen voor fietsinfrastructuur in het Vademecum Fietsvoorzieningen op het vlak van verkeersveiligheid.

Daarnaast heeft de Vlaamse Stichting Verkeerskunde vanuit de werkgroep Fietsveiligheid beslist om een onderzoek te voeren dat fietsongevallen op lokaal niveau bestudeert. Het onderzoek heeft vooral tot doel mogelijke clusters van oorzaken en patronen binnen dit type verkeersongevallen (ongevallen met fietsers) bloot te leggen.

3. Sinds september 2010 heeft de Vlaamse Stichting Verkeerskunde in mijn opdracht een nieuw initiatief in het leven geroepen, Slimme Mobiele Scholen (SMS). Dit project biedt secundaire scholen inhoudelijke en financiële ondersteuning om verkeers- en mobiliteitseducatie in alle graden op de agenda te zetten. Met betrekking tot het stimuleren en sensibiliseren inzake het dragen van fluorescerende en retroreflecterende hesjes worden in dit kader volgende projecten aangereikt voor de eerste en tweede graad van het secundair onderwijs:

Fluo-actie XIU:

“XIU wil jongeren aanzetten om fluo te dragen bij het fietsen als het donker is. Er worden informatie en voorbeelden gegeven voor acties tijdens de donkere periode van het schooljaar. Het XIU-pakket bevat: een vlag, cd-rom, affiche en flyers.”

Fluo-actie XIU door VCOV (Vlaamse Confederatie van ouders en ouderverenigingen):

“Dankzij het kant-en-klaar materiaal kun je een succesvolle fluo-actiedag op school organiseren. Twee keer per jaar kun je ook deelnemen aan de nationale XIU-fluoactiedag. Laat je creativiteit de vrije loop en pimp de fluo-vestjes van de leerlingen, fluoresceer de leerkrachten of ontwerp een fluokledingstuk!”

Meer informatie: <http://www.slimmemobielescholen.be/>

4. Zichtbaarheid wordt verzekerd door o.a. kwalitatieve fietsverlichting, reflectoren op de fiets, fluorescerende en retroreflecterende hesjes en retroreflecterende strips op de fiets, op de rugzak, op de kledij.
Bij de ondersteuning van projecten wordt vooral naar de doeltreffendheid van de voorstellen gekeken, maar originaliteit vormt natuurlijk ook een belangrijk criterium waarmee rekening wordt gehouden bij de selectie van projecten die gesubsidieerd worden.

- 5.